

**PREZES
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI**
Krzysztof Kwiatkowski

KAP.410.001.11.2017
P/17/001

**WYSTĄPIENIE
POKONTROLNE**

I. Dane identyfikacyjne kontroli

<i>Numer i tytuł kontroli</i>	P/17/001 – Wykonanie budżetu państwa w 2016 roku w części 80 – Regionalne izby obrachunkowe
<i>Jednostka przeprowadzająca kontrolę</i>	Najwyższa Izba Kontroli Departament Administracji Publicznej
<i>Kontrolerzy</i>	1. Beata Burtka, główny specjalista k.p., upoważnienie do kontroli nr KAP/28/2017 z dnia 11.01.2017 r. 2. Monika Brzozowska, główny specjalista k.p., upoważnienie do kontroli nr KAP/40/2017 z dnia 06.03.2017 r. 3. Mirosława Guguła, główny specjalista k.p., upoważnienie do kontroli nr KAP/30/2017 z dnia 11.01.2017 r. 4. Justyna Głowacka, specjalista k.p., upoważnienie do kontroli nr KAP/26/2017 z dnia 11.01. 2017 r. 5. Andrzej Otrębski, doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr KAP/32/2017 z dnia 11.01.2017r. (Dowód: akta kontroli str. 1-10)
<i>Jednostka kontrolowana</i>	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, ul. Batorego 5, 02-591 Warszawa (dalej: Ministerstwo lub MSWiA).
<i>Kierownik jednostki kontrolowanej</i>	Mariusz Błaszczak Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji ¹

II. Wprowadzenie

Dysponentem części 80 – Regionalne izby obrachunkowe jest Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji. Według stanu na koniec 2016 r., w części 80 budżetu państwa funkcjonowało, w formie jednostek budżetowych, 16 regionalnych izb obrachunkowych (dalej RIO) wykazanych w załączniku nr 1 do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2004 r. w sprawie siedzib i zasięgu terytorialnego regionalnych izb obrachunkowych oraz szczegółowej organizacji izb, liczby członków kolegium i trybu postępowania². Prezesi RIO są dysponentami trzeciego stopnia środków budżetu państwa³. Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych⁴, minister właściwy do spraw administracji publicznej sprawuje nadzór nad działalnością regionalnych izb obrachunkowych na podstawie kryterium zgodności z prawem.

(Dowód: akta kontroli str. 12-39)

Celem kontroli była ocena wykonania ustawy budżetowej na rok 2016⁵ (dalej ustawa budżetowa) w części 80 – Regionalne izby obrachunkowe, wyłącznie przez dysponenta tej części. Wykonanie ustawy budżetowej przez wybranych Prezesów RIO będących

¹ Postanowienie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 16 listopada 2015 r. o powołaniu w skład Rady Ministrów (M.P. poz. 1091).

² Dz. U. Nr 167 poz. 1747.

³ Decyzja nr 10 Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 22 grudnia 2015 r. w sprawie ustanowienia dysponentów środków budżetu państwa w częściach, których dysponentem jest Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji (Dz. Urz. MSWiA poz. 1, ze zm.).

⁴ Dz. U. z 2016 r. poz. 561.

⁵ Ustawa budżetowa z dnia 25 lutego 2016 r. (Dz. U. poz. 278, ze zm.).

dysponentami trzeciego stopnia zostało ocenione w ramach odrębnych kontroli przeprowadzonych przez delegatury NIK.

W ramach części 80 finansowano – zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi – zadania RIO, głównie związane z oceną gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego m.in. w sprawach budżetu i jego zmian, zaciągania zobowiązań wpływających na wysokość długu publicznego jednostki samorządu terytorialnego oraz udzielania pożyczek, zasad i zakresu przyznawania dotacji z budżetu jednostki samorządu terytorialnego, podatków i opłat lokalnych, do których mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa⁶.

Zakres kontroli obejmował:

- analizę porównawczą danych ujętych w rocznym sprawozdaniu budżetowym Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych⁷,
- wykonanie wydatków budżetu państwa, w tym efekty uzyskane w wyniku realizacji wydatków,
- prawidłowość sporządzenia rocznych sprawozdań budżetowych za rok 2016 oraz sprawozdań za IV kwartał 2016 r. w zakresie operacji finansowych,
- nadzór i kontrolę sprawowane przez dysponenta części budżetu państwa w trybie art. 175 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia o finansach publicznych (dalej ufp)⁸.

Zrealizowane w 2016 r. w części 80 dochody wyniosły 3 441,2 tys. zł, zaś wydatki – 121 420,4 tys. zł.

W 2016 roku w części 80 budżetu państwa nie realizowano wydatków na projekty finansowane w ramach budżetu środków europejskich.

III. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena i jej uzasadnienie

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie⁹ wykonanie budżetu państwa w 2016 r. w części 80 – Regionalne izby obrachunkowe, przez dysponenta tej części.

Pozytywną ocenę uzasadnia w szczególności przekazywanie, zgodnie z zatwierdzonym przez Ministerstwo Finansów zapotrzebowaniem podległych dysponentów, środków na wydatki budżetowe¹⁰, a także prawidłowe i terminowe sporządzenie, przez dysponenta części, rocznych sprawozdań budżetowych i kwartalnych sprawozdań w zakresie operacji finansowych. Minister rzetelnie sprawował nadzór i kontrolę nad wykonaniem budżetu państwa w części 80 stosownie do przepisów art. 175 ust 1 i 2 ufp.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie zaopiniowała łączne sprawozdania budżetowe za 2016 r., sporządzone przez dysponenta części 80 – Regionalne izby obrachunkowe na podstawie danych wynikających ze sprawozdań jednostkowych otrzymanych od RIO. Sporządzono je terminowo, stosownie do przepisów rozporządzeń Ministra Finansów w sprawie: sprawozdawczości budżetowej¹¹, sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych¹², a także sprawozdawczości budżetowej

⁶ Dz. U. z 2017 r. poz. 201, ze zm.

⁷ Zgodnie z założeniami przyjętymi do kontroli wykonania w 2016 roku budżetu państwa kontrola dochodów budżetowych w części 80 została ograniczona do przeprowadzenia analizy porównawczej danych ujętych w sprawozdaniu budżetowym Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych.

⁸ Dz. U. z 2016 r. poz. 1870, ze zm.

⁹ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2016 roku Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej i ani negatywnej stosuje się ocenę opisową. Oceny wykonania budżetu państwa w części 80 przez objętych kontrolą NIK podległych dysponentów trzeciego stopnia zostały przedstawione w odrębnych wystąpieniach pokontrolnych.

¹⁰ Sprawdzono na podstawie zgłoszonych zapotrzebowań i przekazanych środków na dzień 21 grudnia 2016 r.

¹¹ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1015, ze zm.).

¹² Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1773).

w układzie zadaniowym¹³. Przyjęte mechanizmy kontroli zarządczej zapewniały w sposób racjonalny kontrolę prawidłowości sporządzonych sprawozdań.

IV. Wyniki kontroli

1. Dochody budżetowe

Opis stanu
faktycznego

Zrealizowane dochody dla części 80 wyniosły 3 441,2 tys. zł i były wyższe o 10,3% od kwoty planowanej (3 121,0 tys. zł) w ustawie budżetowej na rok 2016. Dochody pochodziły głównie z tytułu wpływów:

- z usług, przede wszystkim z prowadzenia działalności szkoleniowej przez regionalne izby obrachunkowe (§ 0830 – 3 059,8 tys. zł),
- ze zwrotów kosztów postępowań przed komisjami orzekającymi w sprawach o naruszenie dyscypliny finansów publicznych (§ 0690 – 188,6 tys. zł),
- z wynajmu i dzierżawy składników majątkowych oraz innych umów o podobnym charakterze (§ 0750 – 116,4 tys. zł).

Wyższa realizacja planu dochodów wynikała głównie z osiągnięcia wyższych wpływów z usług oraz ze sprzedaży składników majątkowych

(Dowód: akta kontroli str.46-65; 384-390)

Na koniec 2016 r., według sprawozdania Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych, w części 80 wystąpiły należności pozostałe do zapłaty w kwocie 156,7 tys. zł, w tym zaległości stanowiły kwotę 150,4 tys. zł. W porównaniu do 2015 r. zarówno należności ogółem, jak i zaległości były niższe o 1,6 tys. zł. Zaległościami były głównie niezapłacone odsetki naliczone od zasądanego na rzecz RIO w Kielcach i nieterminowo zapłaconego odszkodowania za utracone mienie (125,6 tys. zł) oraz nieuregulowane zwroty kosztów postępowań przed regionalnymi komisjami orzekającymi, działającymi przy regionalnych izbach obrachunkowych (16,7 tys. zł).

(Dowód: akta kontroli str. 66-104; 384-390)

2. Wydatki budżetu państwa

Opis stanu
faktycznego

Wydatki budżetu państwa w części 80 zostały zrealizowane w 2016 r. w kwocie 121 420,4 tys. zł, co stanowiło prawie 100% planu po zmianach (121 439,7 tys. zł). W porównaniu do roku 2015 nastąpił nieznaczny wzrost wydatków o 0,8 tys. zł, tj. o 0,7%.

(dowód: akta kontroli str. 105; 107-140; 376-379, 386-390)

Wydatki zostały poniesione na działalność 16 RIO dotyczącą w szczególności weryfikacji gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego, która miała na celu poprawę jakości funkcjonowania JST w tym zakresie. W efekcie zrealizowanych przez RIO wydatków majątkowych (3 117,80 zł tys. zł) m.in.:

- przebudowano budynek na siedzibę RIO w Łodzi – 1 746,7 tys. zł,
- zmodernizowano parking wewnętrzny w RIO w Szczecinie – 133,5 tys. zł,
- zakupiono sprzęt informatyczny i oprogramowanie – 721,0 tys. zł,
- zakupiono dziewięć samochodów służbowych – 408,0 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 141-144; 386-390)

Zobowiązania w części 80 na koniec 2016 r. wyniosły 7 303,7 tys. zł i były wyższe o 1,9% niż kwota zobowiązań na koniec 2015 r. W ww. kwocie zobowiązań 0,2 tys. zł stanowiły zobowiązania wymagalne powstałe w RIO w Białymstoku z powodu niezapłacenia w terminie faktury za energię elektryczną. Dyrektor Departamentu Budżetu MSWiA wyjaśnił, że otrzymał od głównej księgowej RIO w Białymstoku informację, że płatność została uregulowana bez odsetek w styczniu 2017 r. Wśród zobowiązań niewymagalnych największy udział miało dodatkowe wynagrodzenie roczne wraz z pochodnymi (7 055,6 tys. zł).

(dowód: akta kontroli str. 99-104; 216-217; 384-390)

¹³ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym (Dz. U. Nr 298 poz. 1766).

Badanie realizowanego w części 80 zadania 1.10 *Weryfikacja gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego*¹⁴ pod względem prawidłowości określenia celu tego zadania i miernika realizacji celu, rzetelności monitoringu miernika oraz stopnia osiągnięcia zaplanowanego celu wykazało, że:

- cel zadania (poprawa jakości funkcjonowania jednostek samorządu terytorialnego w zakresie gospodarki finansowej) i miernik realizacji celu zadania (liczba podmiotów objętych weryfikacją gospodarki finansowej w wyniku postępowania kontrolnego, w sztukach) zostały określone zgodnie z wymaganiami noty budżetowej,
- monitoring miernika prowadzony był przez prezesów poszczególnych RIO oraz przez dysponenta głównego w trybie półrocznym na podstawie danych gromadzonych w poszczególnych RIO,
- wartość miernika realizacji celu dla tego zadania wyniosła 1 284 szt., tj. 100,9% planu po zmianach.

(dowód: akta kontroli str. 146-215)

Ustalone
nieprawidłowości
i uwagi

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości i nie formułowano uwag.

3. Sprawozdania

Opis stanu
faktycznego

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzania przez dysponenta części 80 – Regionalne izby obrachunkowe rocznych łącznych sprawozdań budżetowych za 2016 r. oraz sprawozdań w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2016 r.:

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1),
- sprawozdań w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2016 r. o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N) i o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Sprawozdania łączne zostały sporządzone przez dysponenta części 80 terminowo i prawidłowo pod względem formalno-rachunkowym, na podstawie danych ze sprawozdań jednostkowych podległych 16 jednostek. Przyjęty system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny kontrolę prawidłowości sporządzonych sprawozdań. W związku z korektą sprawozdania Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych dokonaną przez RIO w Kielcach, dysponent części sporządził stosowną korektę rocznego łącznego sprawozdania.

(dowód: akta kontroli str. 46-140; 145-162)

Ustalone
nieprawidłowości
i uwagi

W przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości i nie sformułowano uwag.

V. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Wobec niestwierdzenia nieprawidłowości w realizacji budżetu państwa w 2016 r. przez dysponenta części 80, Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag i wniosków pokontrolnych.

¹⁴ W części 80 realizowano w 2016 r. tylko jedno zadanie w ramach funkcji 1 – Zarządzanie państwem. W ramach zadania wyszczególniono jedno podzadanie i trzy działania.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK¹⁵, kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Prezesa Najwyższej Izby Kontroli.

Warszawa, dnia kwietnia 2017 r.

Prezes
Najwyższej Izby Kontroli
Krzysztof Kwiatkowski

.....
Podpis

¹⁵ Dz. U. z 2017 r. poz. 524.